

N:o 13.

af herr **Ölander**, *angående inskränkning i den rätt till försäljning af maltdrycker, som tillkommer tillverkare af sådana drycker.*

Vid 1888 års riksdag väckte jag en motion derom, att Riksdagen måtte för sin del besluta ett tillägg till 15 § i kongl. förordningen angående villkoren för försäljningen af vin, maltdrycker m. m. af den 24 oktober 1885 af innehåll, att, hvad i nämnde paragraf vore stadgadt om handlande, äfven skulle gälla om tillverkare af maltdrycker, då han sådana drycker till försäljning kringförde eller läte kringföra.

Såsom skäl härför oberopade jag då, hvad uti en af herr P. Näsman inom Andra Kammaren vid 1887 års majriksdag väckt motion med enahanda syfte i sådant afseende anförts eller: att lagstiftningen under de senaste tjugu åren genom allt strängare villkor för försäljningen af vin och maltdrycker sökt att motverka det skadliga inflytande, som en ohämmad och okontrollerad försäljning af dessa drycker utöfvade; att dessa inskränkningar grundade sig på den öfver allt ständigt växande erfarenheten derom att, i samma mån bränvinslagstiftningen blifvit skärpt och tillgången på spritdrycker försvårats, vin och maltdrycker såsom surrogat för de förra fått en allt vidsträcktare användning och härvid visat sig medföra nästan enahanda faror för samhällslugnet som spritvaror; att bland sådana inskränkningar vore ock den kontroll af kommunalnämnd, som landthandlande blifvit underkastade och efter hvars införande man borde haft skäl förmoda, att handeln med ifrågavarande drycker blifvit tillräckligt omgärdad; att

dock ännu återstode ett slags försäljning af maltdrycker, som vore oät-komlig för nu gällande lagstadganden och som, i samma mån band lades på handeln med dessa drycker i öfrigt, tilltog i den grad, att densamma hotade att göra de redan åstadkomna inskränkningarna full-komligt kraftlösa, nemligen den försäljning, hvilken i mångdubblad skala utöfvades af ölbryggerierna från deras på alla vägar och stigar framfarande vagnar, som i flera afseenden öfverträffade alla slags krogar; att dessa rikt försedda ölvagnar, hvilkas innehåll utbjödes åt hvarje mötande och i hvarje koja vid vägen, uppväckte begäret efter rusdrycker samt föranledde slagsmål och oordningar med förolämpningar och misshandel mot fredliga vandrare; samt att, då motionären likväl icke ansåge ett absolut förbud böra af lagstiftaren meddelas i berörda afseende, utan denna angelägenhet kunna liksom landthandlandenas försäljning af maltdrycker lämpligast ställas under kommunernas kontroll, motionären framställt det förslag, motionen innehölle.

Min ifrågavarande motion blef också vid 1888 års riksdag af Första Kammaren, på tillstyrkan af dess tillfälliga utskott n:o 1, så till vida bifallen, att kammaren beslöt att uti skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om ändring i nu gällande lagstiftning angående vin och malt-drycker m. m. i här ofvan angifna syfte; dock att rättigheten till försäljningens förbudande icke skulle tillkomma kommunalnämnden utan Konungens befallningshafvande i länet.

Andra Kammaren biträdde emellertid icke detta Första Kammarrens beslut, hvadan frågan vid nämnde riksdag förföll.

De skäl, som sålunda redan blifvit anförda till grund för ofvanberörda förslag, qvarstå ännu och hafva blifvit än ytterligare stärkta genom det sätt, hvarpå bryggeriegarne, åtminstone inom den ort jag representerar, fortsatt och till och med, gynnade af motionens utgång, utvidgat den deri anmärkta utsäljningen af sin tillverkning. Då så många skrankor uppförts för hindrande af förderfliga missbruk af malt-drycksförsäljningen, utöfvad af andra personer, synas väl icke heller missbruk af dessa dryckers tillverkare böra lemnas alldeles opåaktade; och det torde väl ej kunna förnekas, att en försäljning, utöfvad från på alla vägar och stigar kringfarande ölvagnar, dervid det inköpta till-låtes att på stället invid ölvagnen förtäras, är ett missbruk fullt ut lika stort som det, hvartill en handlande gör sig skyldig, som låter det hos honom inköpta ölet förtäras på stället.

Som jag härjemte har anledning antaga, att berörda missbruk under tiden från 1888 års riksdag mer och mer utbredt sig äfven inom andra orter och att en stor del af dem, som vid nämnde riksdag

röstade emot förslaget, numera erfarit sanningen af de uppgifter jag då lemnade och kommit till insigt om behovet af ett lagstadgande i berörda afseende, har jag ansett mig nu böra å nyo framlägga nämnda förslag med de ändringar och inskränkningar, hvarmed detsamma förut blifvit af Första Kammaren antaget; och får jag i följd häraf vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville uti skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i nu gällande lagstifning angående vin och maldrycker, men att, der tillverkare af maldrycker håller sådana drycker till salu medelst kringföring, och oordningar deraf föranledas, Konungens befallningshafvande må ega att, sedan den, hvars rätt är i fråga, äfvensom i stad magistraten och å landet kommunalnämnden blifvit hörda, för viss tid eller för alltid förbjuda sådan tillverkare all dylik försäljning inom en eller flera kommuner eller ock föreskrifva sådana inskränkningar i berörda försäljningsrätt, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

Stockholm den 24 januari 1890.

A. H. Ölander.
